

Наталія ВІДМАРОВИЧ

«ПІДРУЧНИК Є ВИСОКОПРОФЕСІЙНИМ ТА ПОТРІБНИМ...»
Рецензія на підручник О.Тимко-Дітко, Ю.Юсип-Якимович
Історична граматика української мови, ч. 1.

Podatci o recenzentu

dr. sc. Natalija Vidmarović, red. prof., broj u UZR: 173105
Odsjek za istočnoslavenske jezike i književnosti,
Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
10 000 Zagreb, Ivana Lučića 3.
natalija.vidmarovic@ffzg.hr

Sveučilište u Zagrebu
Filozofski fakultet
Odsjek za istočnoslavenske jezike i
književnosti

Knjiga koja je napisana na ukrajinskom jeziku, sastoji se od ukupno 10 poglavlja, iječnika osnovnih pojmova, popisa literature i popisa kratica. Konceptualno predstavlja prvi dio historijske gramatike ukrajinskoga jezika posvećen povijesnoj fonetici i fonologiji. Oslanjajući se kako na dosadašnja istraživanja tako i na najnovije spoznaje u području historijske fonetike ukrajinskoga jezika autorice daju detaljan i sustavan pregled razvoja fonetskog i fonološkog sustava ukrajinskoga jezika, počevši od praslavenskoga razdoblja sve do danas. Potrebno je istaknuti da svako poglavlje ima poseban popis obvezatne i dodatne literature. Ovakav pristup pruža korisniku mogućnost proučavanja pojedinih pitanja i problema u širem kontekstu istraživanja različitih znanstvenika. Osim toga, detaljno i sustavno

analizirajući povijesni razvoj ukrajinskoga jezika autorice teže objektivnosti u razjašnjavanju brojnih i ponekad oprečnih stavova u pogledu jezičnih činjenica.

U analizi jezičnih pojava u povijesnom presjeku autorice posežu za primjerima iz suvremenih ukrajinskih dijalekata kao i iz djela ukrajinske klasične i suvremene

književnosti što je zacijelo na tragu najnovijih tendencija u proučavanju povijesti jezika.

Djelo je kao sveučilišni udžbenik prije svega namijenjeno studentima ukrajinistike. Zahvaljujući opširnoj građi, dubini uvida u jezične procese i načinu obrade materijala knjiga se može preporučiti široj znanstvenoj zajednici i to stručnjacima-medijevistima i znanstvenicima koji se bave problemima poredbeno-povijesnih odnosa različitih slavenskih jezika.

Suvremena ukrajinistika koja u Hrvatskoj postoji već niz godina doista osjeća veliku potrebu za znanstvenim djelima kao što je sveučilišni udžbenik Oksane Timko Đitko i Julie Jusyp Jakymovič.

Objavljivanje takvoga djela bitno je iz dva razloga. Prvo, predmet Historijska gramatika ulazi u obvezatnu nastavu za sve studente ukrajinistike te čini jedan od najvažijih segmenata u učenju jezika. Drugo, Historijska gramatika ukrajinskoga jezika popunjava prazninu s kojom se neizbježno suočava svatko tko se bavi komparativnim slavističkim studijima.

Znanstveno djelo dviju autorica odgovara svim kriterijima koji se postavljaju pred takvu vrstu rada. Autorice koriste najsvremenije metode istraživanja. Knjiga je dobro koncipirana i znanstveno utemeljena budući da obje autorice rade u nastavi te predaju upravo predmet Historijska gramatika ukrajinskoga jezika. Zbog toga je dosta zahtjevna i nimalo lagana znanstvena građa, osim što je dobro argumentirana, izložena na vrlo jasan i pristupačan način. Tome doprinosi i rječnik pojmova koji se nalazi na kraju knjige.

U pogledu stila i jezika izlaganja djelo nema propusta tako da ja kao recenzent nemam zamjerki. Popis literature kako obvezatne, tako i dopunske, potiče studente na samostalno proučavanje naznačene problematike, znanstveniku pak koji bi posegao

za ovom knjigom, nudi uvid u dosadašnje spoznaje i dosege ukrajinistike u dijelu jezične povijesti.

Uočljivo je također nastojanje autorica u svakom trenutku povezati povijesno-jezične činjenice sa suvremenim jezičnim stanjem što doprinosi stanovitoj zanimljivosti rada, inače rijetkoj u djelima takve vrste.

Djelo kao sveučilišni udžbenik i istovremeno znanstvena knjiga nesumnjivo predstavlja vrijedan i značajan doprinos i to ne samo hrvatskoj znanosti već i slavistici općenito.

Znanstvena knjiga Oksane Timko Đitko i Julie Jusyp Jakymovič *Historijska gramatika ukrajinskog jezika, 1. dio* prvo je takve vrste u hrvatskoj ukrajinistici. Zamišljeno je i koncipirano prije svega kao sveučilišni udžbenik te u tom pogledu u potpunosti odgovara svojoj namjeni. Očigledna jaka strana ovoga znanstvenoga rada sastoji se u njegovoj značajnoj poredbenoj sastavnici jer se u knjizi sagledava razvoj ukrajinske fonetike i fonologije, nude se brojni primjeri iz drugih slavenskih jezika i niz indoeuropskih rekonstrukcija. Zahvaljujući toj činjenici djelo prelazi okvire visokoškolskog sveučilišnog udžbenika te se može koristiti i u znanstvene svrhe.

Djelo je izuzetno kvalitetno i prijeko potrebno u sveučilišnoj nastavi ukrajinskoga jezika. Rad je dobrodošao i u široj znanstvenoj sredini. Uzimajući u obzir sve navedeno sa zadovoljstvom preporučujem knjigu za sudjelovanje u natječaju za udžbenike i priručnike Užгородskog nacionalnog sveučilišta.

Prof. dr. sc. Natalija Vidmarović